

Op te bergen
in de band van
3 oktober 2001

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit

gehouden op 10 september 2001

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 11 juni 2001	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Jaarstukken 2000	4
Beantwoording reacties concept-Nota wonen	7
Sluiting	11

STATENCOMMISSIE RUIMTE, INFRASTRUCTUUR EN MOBILITEIT

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 10 september 2001 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

F.A.J. Harleman (GroenLinks, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
J.W.M. Engels (D66)
A. Faber (CDA)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
K. Jonker (CDA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
mevrouw J. Medema (OPD)
A.G.H. Peters (CDA)
H. Schaap (PvdA)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
J.P. Sluiter (D66)
Mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
A. Wendt (ChristenUnie)
Mevrouw A. de Widt-Nieuwenhuizen (VVD)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA, gedeputeerde)
J. Kreling (secretaris)
J. Kuiper (ambtelijk secretaris)

Met kennisgeving afwezig:

mevrouw J. Alberts (Ouderenpartij)
L. Bomhof (VVD)
Ch.C. de Haas (OPD)
mevrouw E.H. Mellink (PvdA)
A. Tuparia (PvdA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en deelt mede dat mevrouw Alberts, de heer Bomhof en de heer De Haas niet aanwezig zijn. Mevrouw Mellink en de heer Tuparia worden vervangen door de heer Schaap.

2. Mededelingen

De heer LANGENKAMP dankt de commissie voor de vele attenties gedurende zijn ziekte.

3. Verslag van de vergadering van 11 juni 2001

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

4. Ingekomen stukken

4.1 Rapport Beheer provinciale wegen en kanalen 2000, toegezonden bij brief van gedeputeerde staten van 20 augustus 2001, kenmerk 28/6.8/2001006290

4.2 Brief van gedeputeerde staten van 27 augustus 2001, kenmerk 34/7.2/2001007685, inzake Nationaal verkeers- en vervoersplan

De ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

5. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen over IPO-aangelegenheden (Interprovinciaal Overleg) wordt geen gebruik gemaakt.

6. Rondvraag

Mevrouw HUISMAN wijst op de onduidelijkheid bij het indienen van bezwaarschriften tegen de nieuwe dienstregeling van ARRIVA, nu blijkt dat die niet bij de provincie maar bij ARRIVA moeten worden ingediend. Hoe kunnen bezwaarmakers zo op het verkeerde been worden gezet? Schaadt dit niet het vertrouwen in de overheid? Op welke wijze zullen de bezwaarmakers tegemoet worden gekomen? Wat wordt gedaan om dergelijke missers in de toekomst te voorkomen?

De heer FABER noemt de concessieverlening, artikel 14, tweede lid, waarin staat dat een evaluatie voor 1 december 2001 afgerond moet zijn. Deze evaluatie moet zo snel mogelijk plaatsvinden en vervolgens aan de commissie worden toegezonden. Over de nieuwe dienstregeling bereiken spreker vele berichten waaruit blijkt dat die niet vlekkeloos verloopt. Een evaluatie is dan ook noodzakelijk om eventuele verbeteringen aan te brengen.

De heer BAAS merkt op dat de firma Seubers steeds grotere delen van Drenthe beslaat inzake het WVG-vervoer (Wet voorzieningen gehandicapten). Ook over de dienstverlening van dit bedrijf vallen verontrustende geluiden te horen.

De heer LANGENKAMP vraagt of het provinciaal bestuur al het mogelijke wil doen om bij het ministerie een "overgangsregeling achteraf" mogelijk te maken, zodat de bezwaarmakers alsnog gehoord kunnen worden. Is de provincie bereid om in de tussentijd de bezwaren zoveel mogelijk aan te horen en te behandelen?

De heer SWIERSTRA beaamt dat de problemen bij de uitvoering de wereld nog niet uit zijn. Op het vlak van de

bezwaarschriften is als gevolg van de nieuwe wet een leemte ontstaan. Het College van beroep voor het bedrijfsleven heeft die opgevuld met een uitspraak, op basis waarvan de bezwarencommissie van de provincie heeft geoordeeld dat de bezwaren niet-ontvankelijk zijn. De provincie is van zins om op dit vlak een noodverband aan te leggen. De betrokken bezwaarmakers zijn dan ook uitgenodigd voor een bijeenkomst op 24 september over hun grieven en bezwaren. Daar zal vervolgens, zoveel als mogelijk, serieus en inhoudelijk aan tegemoet worden gekomen. Hierbij kan overigens een verband worden gelegd met de zogenaamde ontwikkelgroepen, waarin ook consumenten en chauffeurs aan het woord komen over alternatieven en mogelijkheden. Een en ander kan overigens niet op een lijn worden gesteld met een bezwaarschriftenprocedure. Sinds enige tijd loopt immers een deel van de aansturing van het openbaar vervoer via de bedrijfsvoering van ARRIVA.

De provincie probeert zich zo goed mogelijk, dus ook feitelijk, op de hoogte te houden van de stand van zaken bij het openbaar vervoer. Dit heeft ertoe geleid dat ARRIVA enige malen is gewezen op de vervoersplicht en de suggestie van versterkingsritten. Het probleem van de scholieren in Emmen kan eenvoudig worden opgelost. Zij waren kennelijk niet op de hoogte van het feit dat een tweetal streeklijnen dezelfde wijk bereikt, wat betekent dat zij voortaan enkele honderden meters moeten lopen.

Het WVG-vervoer is en blijft een verantwoordelijkheid van de gemeenten. De wetgeving laat dan ook een meer nadrukkelijke rol voor de provincie niet toe. Ook maakt de Europese regelgeving aangaande aanbesteding het onmogelijk, bepaalde projecten door te voeren. De gemeenten kennen op dit vlak bovendien een "wet-houdersprobleem". De verschillende gemeenten zitten overigens zeer regelmatig aan tafel om het probleem rond het taxibedrijf Seubers op te lossen. De provincie blijft zich daarnaast inzetten voor de verschillende alternatieven: MTI, ARRIVA en CVV-projecten. Het doel van een vervroegde evaluatie is vooralsnog onduidelijk.

De heer FABER stelt dat in de concessieverlening staat dat voor 1 december 2001 een evaluatie moet plaatsvinden. Gezien de problemen moet deze zo snel mogelijk afgerond worden. De uitslag hiervan is immers van belang voor de commissie.

De heer SWIERSTRA vindt dat een redelijke periode, inclusief het in dit geval belangrijke najaar, van werken met de nieuwe dienstregeling verstreken moet zijn alvorens serieuze gevolgtrekkingen aan een evaluatie kunnen worden verbonden. Die zal dan ook niet veel eerder dan 1 december verschijnen.

De heer FABER constateert dat er een afspraak is gemaakt. De evaluatie dient volgens de concessie voor 1 december 2001 te zijn afgerond.

De heer SWIERSTRA beaamt dit. Vervolgens zal het college een en ander van een oordeel voorzien alvorens de evaluatie aan de commissie wordt toegezonden.

De heer LANGENKAMP vraagt of de bijeenkomst van 24 september alleen informatief van aard is. Wat te doen met eventuele nieuwe bezwaarschriften? Wat zijn de kansen van een eventuele overgangsregeling?

De heer SWIERSTRA geeft aan dat alle bezwaarschriften die niet-ontvankelijk worden verklaard op eenzelfde wijze zullen worden behandeld. De bedoelde

bijeenkomst kan juridisch gezien niet hetzelfde effect sorteren als een formeelwettelijke bezwaarschriftenprocedure. Met waardevolle opmerkingen en suggesties zal de provincie echter aan de slag gaan. Aan een overgangsregeling zal het ministerie geen enkele behoefte hebben, omdat de zaken zich in feite binnen de wettelijke kaders hebben afgespeeld.

De heer SCHAAP heeft de krantenberichten over de Veenkoloniën op zich laten inwerken en wordt daar niet vrolijk van. De economische adviesraad wijst in zijn advies nog eens heel nadrukkelijk op het belang van het samenvoegen van projecten en van eenduidige coördinatie en regie in het gebied. Is er wel sprake van voldoende regie en communicatie tussen de verschillende overheden? Vanuit een zorgvuldige uitwerking van het POP-beleid (Provinciaal omgevingsplan) is de vraag dan ook naar duidelijke regie en verdeling van verantwoordelijkheden.

De heer SLUITER merkt op dat in de commissievergadering van hedenochtend hetzelfde punt aan de orde is gesteld.

Mevrouw DE VRIES legt uit dat volgens het POP een aantal gebieden een functie vervult in het kader van de verstedelijking. Daarbij is ook het gebied besloten van Gasselternijveen tot Nieuw-Buinen, grenzend aan Stadskanaal, als de behoefte daarvan aangetoond kan worden. Met dit gebied is men in Borger-Odoorn ook bezig. Voor de vraag van de positionering van de woningbouw dient mede het onderzoek van Riet Bakker.

De heer DIJKS zegt dat de commissie-Hoekstra constateert dat er behoefte is aan innige samenwerking in de Veenkoloniën, wat door 9 gemeenten, 2 provincies en 2 waterschappen voortvarend is aangepakt. De voortvarende plannen van Borger-Odoorn en Stadskanaal lopen gelijktijdig met de agenda van de Veenkoloniën, wat blijkbaar tot enige onrust heeft geleid. De provincie staat echter nog steeds voor een integraal beleid, waarbij het totale proces door de stuurgroep gezamenlijk zal worden opgepakt. Daarbij heeft elke overheid een eigen verantwoordelijkheid bij de plannen ter verbetering van de Veenkoloniën.

De heer SCHAAP vindt dat door de vele berichten in de pers het blijkbaar terechte idee is ontstaan dat men langs elkaar heen werkt.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat de betrokken gemeenten in het voorjaar verschillende keren met de provincie hebben overlegd over allerlei bestuurlijke aspecten. Het is daarnaast goed om te zien dat deze 2 buurgemeenten elkaar aardig kunnen vinden op dit vlak. Vervolgens hebben Borger-Odoorn en Stadskanaal een voorstudie geëntameerd, binnen het kader van onder meer de commissie-Hoekstra. Voor enige onrust over eventuele tegenstellingen bestaat geen enkele aanleiding.

De heer SLUITER herhaalt de wens van de algemene beschouwingen van vorig jaar om in Drenthe te komen tot versterking van de ICT-infrastructuur (informatie- en communicatietechnologie), bijvoorbeeld inzake bedrijventerreinen en breedbandaansluitingen. Ook de commissie-Baan wijst op het gevaar van een gat tussen de stedelijke gebieden, de Randstad, en de plattelandsgebieden. Bestaat er voortschrijdend inzicht bij het college als het gaat om overheidsinspanningen op dit gebied?

De heer DIJKS verwijst de vraag door naar de heer Weggemans.

De heer FONK vraagt of de commissie nog dit jaar een uitnodiging voor een werkbezoek aan het Bureau Verkeershandhaving Politie Drenthe mag ontvangen, in relatie tot de snelheidscontrole in verkeersgevaarlijke situaties, conform het eerdere verzoek van de heer Bomhof.

De heer SWIERSTRA meent dat de commissie bepaalt of een werkbezoek wordt afgelegd. Het college is momenteel bezig met een evaluatie, samen met de verschillende partners. Het Verkeer- en Vervoereraad is afgelopen week ingesteld en heeft besloten tot instelling van een integrale werkgroep verkeershandhaving met het oog op een verbeterde coördinatie. Als de bedoelde evaluatie in het najaar gereed is, zal dit aan de commissie worden gemeld. Vervolgens kan de commissie besluiten wanneer en met wie men wil praten.

De heer LANGENKAMP wijst op de kruising van de N34 bij Borger en het kappen van de bomen aldaar. Is de provincie bereid tot het bekijken van het nieuwe alternatief, zeker als dat niet leidt tot vertraging van de plannen?

De heer SWIERSTRA vindt dat in het kader van de N34 reeds buitengewoon indringend en langdurig is gezocht naar alternatieven. Er is dan ook geen ruimte voor nieuwe alternatieven, die bovendien binnen de bestaande budgetten moeten vallen. Het herstellen van de Koesteeg, in oude staat en met herstelling van een cultuurhistorische vergissing, brengt met zich dat enkele bomen moeten sneuvelen. Dit gebeurt echter zorgvuldig en dient daarnaast een belangrijk doel. Bovendien is hierbij sprake van compensatie in veelvoud door aanplanting van nieuwe bomen.

De heer LANGENKAMP brengt naar voren dat afgelopen weekeinde een alternatief naar voren is gebracht dat snel klaar is en binnen het budget valt.

De heer KUIPER wil het onderwerp van rotondes en voorrang voor fietsers zo snel mogelijk op de agenda als de benodigde gegevens bekend zijn, inclusief een beoordeling daarvan door het college.

De heer SCHAAP is van mening dat deze discussie al diverse malen is gevoerd.

De heer SWIERSTRA is altijd bereid om tegemoet te komen aan de wens van de commissie, zeker als eventueel nieuwe gegevens bekend geworden zijn. Het is dan echter aan de heer Kuiper om dergelijke informatie naar voren te brengen.

De VOORZITTER stelt voor dat de fractie van Groen-Links het punt op de agenda zal laten zetten als er sprake is van nieuwe feiten.

7. Statenstuk 867, Jaarstukken 2000

(Betrokken onderdelen: Beleidsrekening 2000, Verkeer en vervoer, bladzijden 85-99, Toeristisch beleid, bladzijden 172, 176 en 178, Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, bladzijden 217-228, Jaarverslag 2000, Verkeer en vervoer, bladzijden 12-17, Toeristisch beleid, bladzijden 47 en 48, Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, bladzijden 56-59)

Mevrouw HUISMAN hoopt dat het onlangs ingestelde Verkeer- en Vervoerberaad ertoe leidt dat de door COVER (convenanten verkeer en vervoer) geconstateerde afkalvende betrokkenheid bij de verkeersveiligheid en het afnemende draagvlak voor de verkeershandhaving een halt toe wordt geroepen. De Visitatiecommissie COVER wijst er tevens op dat de mogelijkheden voor de fiets onderbelicht zijn. Op 6 oktober 1999 heeft de PvdA-fractie een motie ingediend, om samen met de gemeenten extra inspanningen te verrichten in het kader van de verkeersveiligheid. Hoe staat het daarmee?

De klachten over ARRIVA mogen bekend worden verondersteld. Het grote grief is dat er niet naar de bezwaarmakers wordt geluisterd. De voorlichting is gebrekkig verlopen en er heeft geen overleg plaatsgevonden. Deze mensen moeten serieus genomen worden, het liefst door alsnog een aantal maatregelen terug te draaien.

In het kader van de ruimtelijke ordening moet het initiatief ondersteund worden om de alternatieven van de Buurtvereniging Koesteege te bekijken, opdat in totaal maar liefst 132 bomen gespaard kunnen worden.

Mevrouw DE WIDT vindt dat het college duidelijke jaarstukken heeft gepresenteerd. Uit het jaarverslag is de voortgang en verantwoording van het beleid duidelijk geworden. Met de informatie uit de Evaluatie strategische visie 2030 en de evaluatie van het bestuursprogramma kunnen ingrediënten en accenten worden gevormd voor de begrotingsbehandeling. Het stuk krijgt een positief advies.

De heer PETERS voorziet het stuk eveneens van een positief advies.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de Beleidsrekening doelstellingen kent op het gebied van verkeer en verkeersveiligheid: minder autokilometers en minder verkeersdoden en -gewonden. Uit de stukken valt echter niet op te maken in hoeverre het beleid bijdraagt aan de doelstellingen. Verschillende rapporten maken immers duidelijk dat het aantal verkeersslachtoffers stijgende is, terwijl het verkeer op de provinciale wegen, met name in Midden- en Zuidwest-Drenthe afneemt. Is er nog niets bekend over het onderzoek naar eenzijdige verkeersongevallen?

De voorlopige conclusies die in het jaarverslag staan, zijn niet juist, met name de conclusie over het openbaar vervoer, omdat de COVER-evaluatie zich hier niet mee heeft beziggehouden. Er komt namelijk een aparte evaluatie openbaar vervoer.

Inzake het toeristisch beleid valt te lezen dat er een taakstelling ligt van 2% minder overnachtingen. Blijkbaar is het eerdere percentage van 5, als eis om de thema's de komende jaren door te laten zetten, bijgesteld. Hoe is deze bijstelling gemotiveerd en waarom in het jaarverslag van 2000 als het in 2001 is bijgesteld? Bij de behandeling van ruimtelijke ordening en huisvesting in het jaarverslag is het opvallend dat vermeld wordt dat inzake de windturbineparken de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) met een en ander heeft ingestemd. Waarom wordt dit vermeld? Bij het overleg over de Stichting ASTRON is overigens vergeten de gemeente Westerveld te vermelden.

De heer ENGELS dankt het college voor de Jaarstukken 2000.

De heer BAAS sluit aan bij de opmerkingen van mevrouw Huisman over de voorlopige conclusies van

COVER. Het uiteindelijke rapport zal overigens medio 2001 worden uitgebracht.

In het jaarverslag is sprake van het gebruik van waterwegen met het oog op aansluiting op bedrijventerreinen. Dit is een teleurstellende opmerking in het licht van het bevorderen van gebruik van waterwegen, aangezien Drenthe geen bedrijventerreinen kent met ontsluiting op de vaarwegen.

De passage in het jaarverslag op bladzijde 59 over het honoreren van reserveprojecten is te vaag en verdient verduidelijking.

Mevrouw MEDEMA geeft aan geen op- of aanmerkingen te hebben.

De heer VAN DER SCHOOT deelt de wens van de heer Langenkamp om op het vlak van de verkeersveiligheid voortgangsanalyses te laten verschijnen. Meer in het algemeen wordt er te weinig gebruikgemaakt van het instrument van de financiële analyse.

In de Beleidsrekening 2000 valt over de landwegen te lezen dat bij de Reconstructie landwegen de apparaatskosten fors zijn gestegen, in tegenstelling tot de uitvoeringskosten in het kader van de doelstellingen. Wat betekent dit?

Het vaarwegennet kent diverse meevallers. De doorberekening van de pompkosten van het voorgaande jaar aan de waterschappen viel echter f 350.000,- hoger uit. Het doorberekenen van groot onderhoud naar andere jaren maakt beoordeling van de stand van zaken dus nogal ondoorzichtig.

Het niet benutten van een financiële analyse bij promotie en toeristische voorzieningen is een gemiste kans. Tevens zijn er geen realisaties ingevuld, wat een beoordeling niet gemakkelijk maakt.

Volgens COVER is er sprake van een afkalvende betrokkenheid bij de verkeersveiligheid en een afnemend draagvlak voor verkeershandhaving. Wat is hiervan de oorzaak? Aangezien jongeren veel verkeersongelukken veroorzaken, ligt een strafpuntenstelsel voor rijbewijzen voor de hand.

In de Beleidsrekening staat dat het boekje Drenthe in cijfers heeft geleid tot een nadelig verschil van f 65.000,-.

Bij de hoofdfunctie Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting ontbreekt de financiële analyse, zodat toename van de lasten bij de POP-uitvoering niet is verklaard. Hetzelfde geldt voor de visie-ontwikkeling die met f 214.577,- in de min is gekomen. Ook de accountant blijkt zich te ergeren aan de vrijblijvende nalatigheid met betrekking tot de financiële analyse. Er zijn blijkbaar meer mensen bij de advisering inzake ruimtelijke ordening betrokken. Om hoeveel mensen gaat het en voor hoelang?

De heer SWIERSTRA legt uit dat enkele passages uit de voorlopige conclusies van COVER in het jaarverslag zijn opgenomen om de gegevens in het jaarverslag in een context te plaatsen. Het definitieve rapport zal in oktober in het

Verkeer- en Vervoerberaad worden besproken, waarna het ook in de commissie zal worden besproken. Een opvallend element daarbij is het afnemende draagvlak omtrent de verkeersveiligheid, die ook eerder in de evaluatie van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid is geconstateerd. Mede daarom is het Verkeer- en Vervoerberaad ingesteld. Veel van de door de commissie gestelde vragen zijn overigens terug te vinden in de beleidseffectrapportage, de BER, waarin grote aantallen gegevens te vinden zijn over het verkeer.

Het fietsverkeer krijgt een belangrijke rol bij de besteding van de GDU-gelden (gebundelde doeluitkering),

het liefst in combinatie met verkeersveiligheid. Een voorstel voor de verdeling van extra middelen in het kader van Duurzaam Veilig is reeds in de maak. In verband met de verkeersveiligheid is opgemerkt dat het verkeer op sommige wegen afneemt. Dat kan het gevolg zijn van beleid, maar ook van ingrijpende wegwerkzaamheden. De definitieve cijfers laten zien dat de stijgende tendens van het aantal verkeersslachtoffers in het jaar 2000 stopt. Het aantal dodelijke slachtoffers blijft met 44 op hetzelfde aantal staan als in het voorgaande jaar. Het aantal gewonden is echter afgenomen ten opzichte van 1999. Er worden overigens ook analyses gemaakt van verkeersproblemen, ook inzake de eenzijdige ongevallen en per traject. Zo zijn er in dat jaar 6 mensen van de weg geraakt en tegen een boom gereden.

Mevrouw DE VRIES merkt op dat de vermelding van de Statencommissie RIM inzake de windturbineparken enkel de feiten weergeeft. De enige verbinding tussen ASTRON en Westerveld is dat de stichting in deze gemeente zetelt. Bij de stads- en dorpsvernieuwing had inderdaad concreet kunnen worden vermeld welke reserveprojecten het betreft.

De gestelde financieel-technische vragen worden doorverwezen naar de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie. Gegevens over precieze aantallen mensen op de loonlijst zijn daarnaast niet direct voorhanden. Inzake de Koesteege is er sprake van een goedgekeurd bestemmingsplan. Dat betekent dat er bij toepassing van een nieuw alternatief ook een nieuwe (inspraak)procedure gevolgd moet worden. Dit duidt per definitie op tijdverlies. De provincie heeft overigens aangegeven in het volgende traject nadrukkelijk betrokken te willen blijven bij de landschappelijke inpassing.

De heer VAN DER SCHOOT legt uit dat een en ander duidelijk maakt dat de financiële analyse noodzakelijk is om dergelijke vragen te voorkomen.

TWEEDE TERMIJN

De heer LANGENKAMP merkt op dat de heer Swierstra slechts geruststellende woorden gebruikt in plaats van met oplossingen te komen als het gaat om de afkalvende betrokkenheid bij de verkeersveiligheid en het afnemende draagvlak voor de verkeershandhaving. Uit de cijfers blijkt echter dat het aantal doden en ziekenhuisopnames stijgt, ook inzake provinciale wegen. Waar blijft het beleid?

De heer SWIERSTRA vindt het verwijt van te weinig enthousiasme en inzet op het vlak van verkeersveiligheid ongegrond.

De VOORZITTER stelt vast dat het statenstuk de B-status behoudt.

8. Statencommissiestuk van 28 augustus 2001, kenmerk 34/6.17/2001007683, Beantwoording reacties concept-Nota wonen

De heer VAN DER SCHOOT ziet dat alleen de Milieufederatie en Duurzaam bouwen Drenthe de concept-Nota wonen negatief waarderen. Omdat de provincie de bouwmogelijkheden voor de gemeenten op slot zet, is de reactie van de Milieufederatie echter moeilijk te plaatsen. Wellicht dat de knelpuntenpot, waarbij ook de woonwens voor jongere Drentenaren moet worden betrokken, de oorzaak is van enige onrust. De status van deze pot en het reguliere beleid vanuit het POP is niet helder. Zo denken de gemeenten Borger-Odoorn en

Noordenveld dat er gestuurd moet worden op aantallen. Verheldering van het commentaar op bladzijde 20 van de Nota van beantwoording is dan ook gewenst.

Op bladzijde 23 wordt geen standpunt ingenomen over de gewenste voorkeursbehandeling van wooncorporaties. Ook is vreemd dat in een provincie met slechts 12 gemeenten nog geen adequate woningbouwcijfers bestaan. De voorgestelde tekst op bladzijde 39, ad 4.1, verduidelijkt weinig. De op bladzijde 41 voorgestelde tekst blijft onduidelijk over woningplannen voor ouderen die nog niet gescreend zijn. Als inzicht terzake ontbreekt, kunnen er echter geen plannen worden gemaakt.

Op bladzijde 51 is er sprake van het voorbeeld van Oldenzaal voor starters. De gemiddelde prijs van f 420.000,- per woning is echter onhaalbare kaart voor velen. Ook f 300.000,- is te veel. Dit biedt dus geen perspectief voor starters of op doorstroming. Op bladzijde 59 wordt gesteld dat een verbetering van de monitoring mogelijk is om vraag en aanbod zichtbaar te maken. Van die verbetering moet dan ook zeker sprake zijn.

Mevrouw MEDEMA vindt dat er aandacht moet worden besteed aan de problematiek van starters en bewoners met lage inkomens door middel van onder meer een anti-speculatiebeding. Dit is een goede manier om jongeren aan een koopwoning te helpen. Daarbij moet echter ook sprake zijn van sociale binding, zodat een in Drenthe woonachtige starter een grotere kans heeft op een koopwoning.

In de gemeenten Noordenveld, Assen en elders staan duizenden mensen op de wachtlijst voor een huurwoning, waaronder veel jongeren. Ook hierbij moeten jongeren die in Drenthe wonen en dat willen blijven doen, een verhoogde kans op wonen in de goedkopere sector geboden worden.

De opmerking van de Inspectie Ruimtelijke Ordening wordt onderschreven: het probleem voor de starters is niet dat er geen woningen vrijkomen, maar dat de koop- of huurprijs niet overeenkomt met hun financiële mogelijkheden. Extra woningen bieden geen oplossing, de goedkope huur- en koopsector wel. Huur- en kooprijzen in Drenthe liggen gemiddeld lager dan in andere delen van het land, wat tot een oneerlijke strijd leidt voor starters in Drenthe ten opzichte van andere geïnteresseerden.

De provincie zal, om de jongeren te willen behouden, actiever moeten optreden, onder meer door restrictiegebieden aan te wijzen en in samenwerking met gemeenten economische en vooral sociale bindingseisen te stellen. Wat doet de provincie concreet voor deze starters?

De heer WENDT geeft aan dat de concept-Nota wonen goed is geland in Drenthe. De vele serieuze reacties hebben dan ook geleid tot verbeteringen en verduidelijkingen. De kritische stellingname van de Inspectie Ruimtelijke Ordening is opvallend, wat duidelijk maakt dat er nog veel te overleggen valt.

Zorgwekkend is het grote tekort aan huurwoningen, dat in korte tijd is ontstaan. Vernieuwing en vervanging van woningen verloopt te traag. Bovendien gaat het bij nieuwbouw veelal om koopwoningen. Het is overigens niet zo dat mensen niet naar Drenthe komen bij gebrek aan huurwoningen. Die woningen moeten niet alleen voor Drenten openstaan, wat immers een goede arbeidsmarkt belemmert. In dit verband moet de vinger aan de pols worden gehouden in het overleg met de gemeenten in Drenthe.

De heer ENGELS merkt op dat de status van de conceptnota een punt van discussie vormt: is het een uitwerking of een herziening? Dat is niet alleen van belang voor de vraag of gedeputeerde staten of provinciale staten het voortouw dienen te nemen, maar heeft daarnaast consequenties voor de reactie van de Inspectie. Duidelijk is immers dat de nota geen gevolgen mag hebben voor de hoofdstructuur van het POP: geen groter ruimtebeslag en geen grotere spreiding van woningbouw. Volgens het college blijft de hoofdstructuur, de verdelingsprincipes, intact. Met name door toepassing van het contourenbeleid zou er geen reden tot ongerustheid zijn. Vervelend is echter dat de Inspectie hierover geen duidelijk oordeel velt. Bij de berekening van de extra woningen, bladzijde 29, en de verschuiving van een deel van de woningbouw van de stedelijke centra naar het platteland, bladzijde 37, de benutting van de boerderijen in het buitengebied, bladzijde 47, en de realiteit van het bouwen van extra woningen om het startersprobleem op te lossen, plaatst de Inspectie de nodige vraagtekens. Ook de weergave van het ambtelijk overleg van 16 juli geeft aan dat hier sprake is van een discussiepunt. Het ministerie is dan ook pas na veel overleg akkoord gegaan met het POP en de aantallen woningen die daarin worden genoemd. De nota lijkt overigens slechts ruimte voor extra woningen te bieden in het kader van de herstructurering. Daarvoor zou juist de knelpuntenpot ingezet moeten worden. Al met al blijft onduidelijk of sprake is van een uitwerking of een herziening, ook gezien het weinig heldere commentaar van het college op de verschillende door met name de Inspectie opgeworpen vragen. Zo haalt de Inspectie het verhaal over de starters compleet onderuit. Het enige commentaar van de provincie is hierop dat men zich open blijft stellen voor gemeentelijke wensen op dit vlak. Het kwantitatieve deel van de nota blijft alleen overeind als het gaat om het herstructureringsbeleid. Het vervolg hierop bepaalt of er sprake is van uitwerking of herziening van het POP.

De heer KUIPER legt uit dat het college de bevoegdheid heeft om de nota definitief vast te leggen, zodat het van belang is dat de standpunten zoals die op 7 mei 2001 zijn ingenomen zorgvuldig weergegeven worden. Bij punt 1 moet duidelijk zijn dat duurzame woonkwaliteit bezien moet worden in het licht van het POP. Bij punt 2 moet vermeld worden dat er een relatie is gelegd met de Vijfde nota. Tevens is het punt ingebracht van toetsing van uitvoering op de bestemmingsplannen. Tevens moeten gemeentelijke omgevingsplannen worden bevorderd, waarbij de gemeente de mogelijkheid krijgt om met aantallen woningen in dorpen te schuiven binnen een totaalkader. Er is tevens iets gezegd over de vervanging van huurwoningen en het opwerpen van een dam tegen het permanent bewonen van recreatiewoningen. Al deze punten worden node gemist, zodat het voor de hand ligt om de integrale tekst van de RIM-commissievergadering van 7 mei integraal bij de discussie te betrekken.

De heer PETERS ziet ook in de reacties veel waardering voor de wijze waarop de nota aan de orde is gesteld. Inhoudelijk gezien is het goed dat een herstructurering de voorkeur geniet boven een uitbreiding. Ten aanzien van de aantallen blijven er echter vragen rijzen. Het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) komt met een aantal van 3.600, met onduidelijke gevolgen voor de gestelde hoeveelheid van 4.000. In de nota staat tevens dat het doel van herstructurering van wat andere orde is. Wat houdt dat in?

De heer FONK ziet in de summier samenvatting van de RIM-vergadering van 7 mei de verschillende kanttekeningen en aanvullende suggesties niet terug. Hopelijk is dit stuk dan ook niet ter kennis gebracht van de overige insprekers.

De externe inspraakronde voor de belangenorganisaties en gemeenten, waarbij overigens Coevorden, Tynaarlo en Meppel ontbreken, levert interessante informatie op: het onderscheid tussen in principe goedkeuring gekoppeld aan het woonplan en definitieve goedkeuring gekoppeld aan het bestemmingsplan. Ook het Oldenzaal-model voor starters op de woningmarkt trekt de aandacht. Het antwoord van het college op een en ander schept enige duidelijkheid. Enige vragen gesteld tijdens de RIM-vergadering van 7 mei moeten blijkbaar opnieuw worden gesteld. Is het college van plan aandacht te schenken aan particulier opdrachtgeverschap met een in de woonplannen vast te stellen percentage, experimenteel, exclusief en duurzaam wonen met prioriteit voor voornemens uit de knelpuntenpot, waakzaamheid voor realistische woonplannen en een strenge proef op uitvoerbaarheid om slecht onderbouwde claims op contingenten te voorkomen? Wat is de precieze definitie van starters op de woningmarkt? Gaat het dan om een voorrangspositie voor alle nieuwkomers op de woningmarkt? Vragen de recreatiewoningen niet om een consequent handhavingsbeleid? Wordt hierbij gedacht aan het korten van gemeenten via de knelpuntenpot? Mag er worden geschoven met contingenten van hoofdkernen naar subkernen binnen een gemeente? VROM merkt op dat het aantal van 450 woningen voor het buitengebied niet kan worden verhoogd in verband met strijdigheid met het POP. Een percentage van de knelpuntenpot moet voor herstructurering worden gereserveerd in de vorm van wisselwoningen. Welk percentage is dat?

Mevrouw HUISMAN stemt in met de stelling van het college dat de contouren van het POP onverkort gehandhaafd moeten blijven. Het bouwen van extra woningen voor, bijvoorbeeld, ouderen buiten de streekcentra mag dus niet leiden tot leegstand in de steden Hogeveen, Emmen, Meppel en Assen. Een goede monitoring is hier van belang.

Het is goed om te lezen in de reacties dat herstructurering en inbreiding prioriteit hebben boven bouwen in de nieuwe uitleggebieden. Dit moet een belangrijk uitgangspunt zijn bij het opstellen van woonplannen. Samenwerking met woningbouwcorporaties en andere marktpartijen is dan ook noodzakelijk. Het voorstel van de Wooncom, op bladzijde 21, om bij de uitgifte van grond en de invulling van contingenten een voorkeurspositie aan woningbouwcorporaties te verlenen valt in goede aarde. Wat vindt het college hiervan?

Bij het opstellen van een woonplan moeten onder meer criteria als duurzaamheid, voorrangbeleid voor starters, regionale afstemming worden betrokken. Ook moet totstandkoming van goede plannen gestimuleerd worden, ook al zien reeds veel gemeenten de noodzaak daarvan in. De provincie moet de regie voortvarend oppakken.

Bij dit alles is ook de bovenlokale afstemming van belang. Onder meer de gemeente Noordenveld stelt in de reacties dat de gemeente de eerstverantwoordelijke is. Ook hier heeft de provincie echter een grote verantwoordelijkheid als regisseur.

De reactie van de Provinciale Commissie voor Stedelijke Vernieuwing en Wonen wordt onderschreven, net als verschuiving van de termijn van indiening naar 1 april 2002.

Mede uit de cijfers blijkt dat de woningmarkt in Drenthe niet zo ontspannen is als in de conceptnota wordt ge-

steld. De ontwikkelingen gaan dan ook bijzonder snel: de wachtlijst voor huurwoningen in Assen stond in mei op 2.235 en staat momenteel op 3.100. De aandacht moet dan ook meer uitgaan naar de sociale huursector, zowel kwantitatief als kwalitatief, als naar de koopsector, ook met het oog op jonge starters. In dit verband moeten de gemeenten snel met een anti-speculatiebeding komen. Verheugend is dat het college het

Oldenzaal-voorbeeld aan de nota toevoegt.

De toename van de wachtlijsten in de grotere kernen zet vraagtekens bij de stelling van het college dat de doorstroming in die kernen voldoende is. Kan het college een en ander onderbouwen? Kan uitgelegd worden wat de wisselwoningen betekenen voor de herstructurering en de knelpuntenpot? De term industrieel erfgoed, omschreven in de Monumentenwet, wordt in de stukken gewijzigd in cultureel en industrieel erfgoed. Kan om problemen op dit vlak te vermijden niet beter gesproken worden van beeldbepalende panden?

De heer VAN DER SCHOOT vraagt zich af welk perspectief het Oldenzaal-voorbeeld biedt aan starters.

Mevrouw HUISMAN denkt dat f 300.000,- voor starters een hoge prijs is.

De heer JONKER wijst erop dat de gemeente Assen in de wijk Kloosterveen 75 woningen heeft in de prijsklasse f 200.000,-/ f 220.000,- voor starters.

Mevrouw HUISMAN vindt dit een voorbeeld voor andere gemeenten.

Mevrouw DE VRIES onderzoekt of de term industrieel erfgoed precies is omschreven in de Monumentenwet. De conceptnota is totstandgekomen na zorgvuldig overleg met gemeenten, woningbouwcorporaties, zorgaanbieders en de VROM-inspectie. Met de Inspectie is nogal indringend gesproken. Na moeizaam onderhandelen is men akkoord gegaan met het aantal woningen in het POP. Hetzelfde bureau dat ook de inventarisatie voor staatssecretaris Remkes' nota "Mensen, wensen, wonen" heeft verricht, komt met dezelfde aannames overigens uit op 4.000 extra woningen in Drenthe. Zowel over de aantallen, de categorieën, als de status van de conceptnota in de zin van een uitwerking, bestaat overeenstemming met het Ministerie van VROM en de Inspectie, ook wat betreft de landgoederen.

De heer ENGELS merkt op dat op 31 augustus een PCO-vergadering (Provinciale Commissie Omgevingsbeleid) heeft plaatsgevonden. Ware het niet beter geweest om de instemming van VROM eerder te melden?

Mevrouw DE VRIES wijst op het verslag op bladzijde 9 van de Nota van beantwoording. Het advies van de PCSW is bijgevoegd.

De heer ENGELS wijst erop dat in de nota staat dat het overleg van 16 juli nog niet tot de bedoelde conclusies heeft geleid. Volgens bladzijde 9 moet hierover dan ook nog gesproken worden. Een verandering in standpunt moet dan ook direct worden gemeld.

Mevrouw DE VRIES legt uit dat reeds voor de PCO-vergadering duidelijk is geworden dat de Inspectie met een en ander kan instemmen. Op 31 augustus is gemeld dat ook de passages over de landgoederen de instemming van VROM hebben.

Met name als gevolg van het gesprek met de Inspectie is overigens de vijfde categorie toegevoegd. Bij inte-

grale uitvoering van een herstructureringsplan kan het ontbreken van woningen op voorraad met het oog op de doorstroming een belemmering vormen. Daarbij is voorgesteld om te komen tot een "revolving fund"-achtige roulatie, zodat de nieuw te bouwen woningen gebruikt worden voor de doorstroming bij een herstructureringsproject en het geherstructureerde gebied vervolgens aangewezen kan worden voor doorstroming van het volgende herstructureringsproject. Een en ander moet echter gekoppeld zijn aan een integraal herstructureringsplan. De provincie is overigens sowieso vaakzaam bij de woonplannen van de gemeenten, mede door het onderscheid van toekenning in principe bij de woonplannen en definitieve toekenning bij de uiteindelijke plannen.

Het college wil nadrukkelijk inzetten op kwaliteit, bijvoorbeeld met een kwaliteitsteam. Met name gemeenten worden geholpen om kwaliteit te vertalen, langs de lijnen van de provinciale regie van de woonplannen. Dit proces is overigens reeds in volle gang. Daarnaast komt het college binnenkort met een voorstel ter bevordering van de kwaliteit.

In het veld is verwarring ontstaan over de bijzondere doelgroepen, waarna duidelijk is gemaakt wat dit inhoudt inzake, bijvoorbeeld, het bouwen voor ouderen met zorgarrangementen.

Monitoring is noodzakelijk om vraag en aanbod zichtbaar te maken. De vraag is echter of dit instrument alles boven tafel haalt.

Op het vlak van de starters kan de provincie weinig doen met het oog op de autonome rol van de gemeenten op dit gebied. Wel stelt het college in de nota voor, aan extra contingenten voor starters door de gemeenten nadrukkelijke voorwaarden te laten stellen, zodat zeker is dat deze woningen door starters worden benut. Dit moet reeds bij de beoordeling duidelijk zijn.

Er wordt een groot tekort aan huurwoningen gemeld. Hierbij lijkt sprake te zijn van een sluipend proces. Op dit vlak hoeft men echter geen problemen te verwachten. Het college is er bij de plannen immers van uitgegaan dat iedereen in het jaar 2010 een dak boven het hoofd moet hebben. Daarbij is de herstructurering het allerbelangrijkste, waarna inbreiding volgt en nieuwe uitbreiding pas aan de orde is als de eerste twee geen soelaas bieden, wat impliciet een voorkeursbehandeling inhoudt voor woningbouwcorporaties.

Het college heeft zich hogelijk verbaasd over de onduidelijkheid inzake de aantallen woningen. De provincie krijgt de benodigde gegevens via het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek), die door de gemeenten worden verstrekt. Daarnaast zijn er de enquêtes van de provincie onder die zelfde gemeenten. Om onenigheid over aantallen te voorkomen, wordt eenmalig via de enquête de mogelijkheid geboden de cijfers gelijk te trekken.

Het door velen aangehaalde verslag in samengevatte vorm betreft slechts een lijstje met afspraken, die alleen gehanteerd is ter herinnering. Het verslag van de RIM-vergadering zelf maakt deel uit van de discussie. Verslag en beantwoording van de nota liggen overigens in elkaars verlengde qua inhoud.

De heer KUIPER geeft aan de samenvatting veel te summier te vinden.

Mevrouw DE VRIES legt uit dat de samenvatting alleen voor intern gebruik is en niets afdoet aan het officiële verslag van de RIM-vergadering.

De genoemde 3.600 woningen betreffen vooral woningen voor ouderen, gehandicapten en andere doelgroepen, gericht op de zorg, tot en met het jaar 2010. Dit

aantal vindt ook de instemming van de Inspectie, ook gezien de behoefte aan wonen onder ouderen. Drenthe valt op in positieve zin als het gaat om het particulier opdrachtgeverschap. Er wordt relatief veel op vrije kavels gebouwd. Dit onderwerp vraagt vooralsnog niet om regeling. Het is de vraag of een uitzonderingspositie gemaakt moet worden voor experimenteel bouwen inclusief een toets. Gemeenten kunnen binnen de bestaande contingenten immers experimenteel bouwen toelaten. Zij kunnen bovendien gestimuleerd worden om de aandacht op kwaliteit te richten.

De heer FONK ziet graag dat voorrang wordt gegeven bij de knelpuntenpot aan gemeenten die experimenteel willen bouwen.

Mevrouw DE VRIES wijst dit van de hand, omdat wederom een extra categorie ontstaat voor de knelpuntenpot, naast onder meer herstructurering en bouwen met zorgarrangementen.

De heer FONK vindt dat het meegewogen kan worden bij de planvorming door een gemeente op basis waarvan een beroep op de knelpuntenpot wordt gedaan.

Mevrouw DE VRIES is van mening dat de kwaliteit niet extra benadrukt hoeft te worden.

De heer KUIPER geeft aan dat doorstroming als doel belangrijker is dan het middel dat daarvoor aangewezen wordt. Wellicht dat dit onder meer bereikt wordt door kwalitatief wonen via de knelpuntenpot.

Mevrouw DE VRIES verwijst naar het eerdergenoemde idee van "revolving fund". Een definitie van starters is reeds te vinden in de nota: mensen die zich voor het eerst begeven op de woningmarkt.

De heer KUIPER wijst op het probleem van mensen die op latere leeftijd een huurwoning wensen te verruilen voor een koopwoning.

Mevrouw DE VRIES wijst erop dat deze mensen niet binnen de genoemde definitie vallen. Over recreatiewoningen is niet meer te melden dan reeds is gebeurd. In het POP staat dat in het landelijk gebied geen ruimte is voor permanente bewoning. In de praktijk geldt voor gemeenten een handhavingsbeleid. Een gemeente kan een structuurvisie of een woonplan maken waarin de toegewezen aantallen woningen, met inachtneming van de hoofdlijnen van het POP, schuiven tussen kernen. Daarbij kan in principe ook geschoven worden van hoofdkernen naar subkernen. Onmogelijk is echter om met woningen zodanig te schuiven dat een subkern in een hoofdkern verandert. Naar verwachting zal de herstructurering de knelpuntenpot niet in de problemen brengen. Doorstroming in grote gemeenten zal in het algemeen geen problemen geven, omdat de woningvoorraad meestal veel groter is.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DER SCHOOT vindt het verbazend dat het CBS met andere cijfers op de proppen komt dan de gemeenten. De provincie moet bij de monitoring de toezegging afdwingen van verbetering op dit vlak. Wat betekent overigens de voorkeursbehandeling voor woningbouwcorporaties bij de herstructurering?

De heer KUIPER herinnert aan het probleem van mensen, vaak zonder kapitaal, die op latere leeftijd een

huurwoning wensen te verruilen voor een koopwoning. Als deze mensen niet als starter worden aangemerkt, vergroot dit het probleem.

De heer PETERS stemt in met de Nota van beantwoording van de reacties op de concept-Nota wonen.

Mevrouw HUISMAN wijst erop dat de voorkeursbehandeling van de woningbouwcorporaties niet aan de orde is bij de uitgifte van grond.

Mevrouw DE VRIES vraagt zich af of een uitzonderingspositie bij de uitgifte van grond specifiek aan een woningbouwcorporatie moet worden gegeven. Er zijn ook andere partners, zoals projectontwikkelaars, mogelijk. Dit laat onverlet dat herstructurering, en daarmee de bezitters van de woningen, de voorkeur geniet. Voor mensen die na jaren van huren een woning willen kopen, bestaan er mogelijkheden, zoals een koopsubsidie. Daarvan wordt overigens vrij weinig gebruik gemaakt. De bedoelde monitoring vindt reeds plaats en wordt gebruikt bij de beoordeling van bestemmingsplannen.

9. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 16.08 uur.

TOEZEGGINGEN: Geen.

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, gehouden op 10 september 2001 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

Geen.